

Inviter bofællesskaberne indenfor

Anna Falkenstjerne Beck

Cand.mag i Visual Kultur Københavns Universitet

Erhvervs PhD

Statens Byggeforskningsinstitut/Aalborg Universitet i København

& Kuben Management

Trejdepart: Dansk Byplanlaboratorium

Another Way of Housing and Living: Creating, moving to, and organising Danish Co-Housing

Another Way of Housing and Living

*Creating, Moving to, and Organising
Danish Co-Housing*

Artikler:

1. *What is Co-Housing? Developing a Conceptual and Spatial Framework from the Studies of Danish co-housing*
2. *Contemporary Trends and Motivations for Creating and Moving to Co-Housing: Studying Four Projects under Development in the Countryside*
3. *Co-housing as Commons and Commoning: How Danish Intergenerational Co-housing Is Organised (in Formal and Informal Collective Institutions)*

Vil du have lyst til at være del af et fællesskab, der hvor du bor/flytter hen næste gang du skifter bolig? Således at du har din egen private bolig og en part i et fælleshus, hvor der f.eks. er en fælles madordning et par gange om ugen?

BASE	5135
Ja, helt sikkert	8,10%
Ja, måske	41,64%
Nej	50,27%

	Ja, helt sikkert	Ja, måske	Nej
Under 30 år	7%	39%	53%
30-49 år	6%	33%	60%
50-99 år	10%	48%	42%

Hvorfor er det en god ide at bygge/etablere bofællesskaber?

- Få større variation i boligudbuddet
- 37 familieformer, generationer på tværs
- Voksende segment af seniorer, der vil bo i fællesskab
- Ensomhed, 38% bor alene
- Integration af flygtninge/socialt udsatte
- Unge par og familier der vil fællesskab med mulighed for at dele med andre generationer

Motivationer for at skabe, organisere og flytte i bofællesskab

Undersøgelsen/feltarbejdet:

- Eksisterende bofællesskaber og bofællesskaber under etablering
- Har været ude i 22 bofællesskaber: Besøgt 18 eksisterende cases, hvoraf 7 casestudier og fulgt 4 undervejs tæt (hvoraf et ikke blev etableret), genbesøg
- 53 interviewpersoner i alt (kvalitative interviews, enkeltinterviews, par, fokusgrupper, professionelle aktører, walk & talks)
- Deltaget i møder, udviklingsdage, sociale aktiviteter, workshops, kurser, rejsegilder, mv.
- Fotografering, feltnoter og observationer

Motivationer for at etablere og flytte i bofællesskab på tværs af generationer

- Komplekst: vifte af forskellige motivationer som livet skifter – biografical lifecycles
- Ønske om en anden livs- og boform
- Social identitet – ønske om at dele med andre men samtidig have mulighed for privatliv
- Bæredygtig livsform – Økologi, klimaaftryk reduktion af energi/ressource forbrug
- Være tættere på natur
- Være tættere på familie
- At bygge sit eget hus – selvbyg eller som bygherre
- Mulighedernes rum
- By-land forbindelser

Forskellige typer aldersblandede bofællesskaber i Danmark

**Arkitekt-
designede:
1970-**

**Ombygning/
retro-fitting:
1970-**

**Selvbyggede
Øko-samfund:
1990-**

**Helheds-
design -
mix: 2000-**

Fælles Have

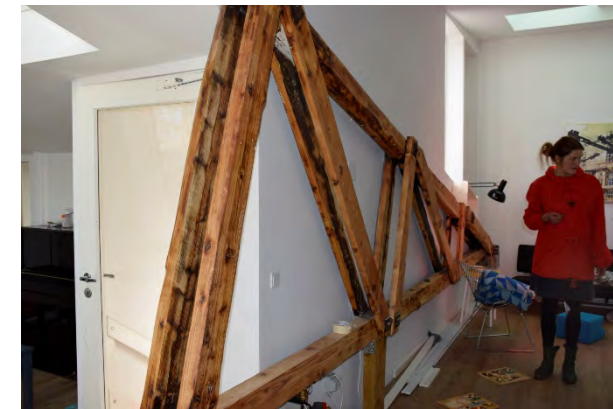
Arkitekttegnede bofællesskaber

Lange Eng

Jystrup Savværk

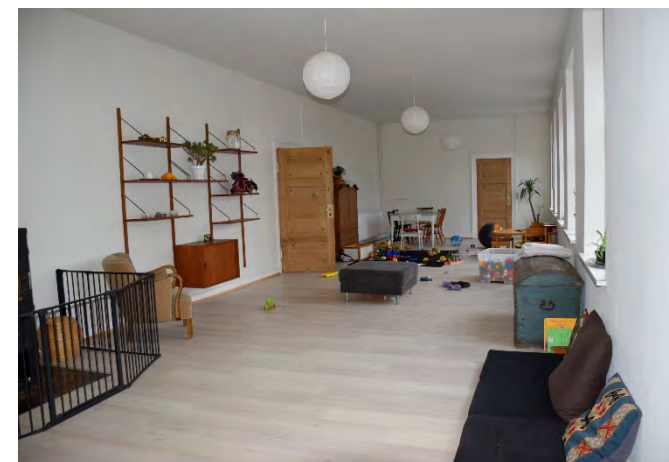
Anna Falkenstjerne Beck
Highlights fra PhD afhandling

Omdannede/ombyggede funktionstømte bygninger

Jernstøberiet

**Anna Falkenstjerne
Beck
Highlights fra PhD
afhandling**

*Herregården
Nielstrup*

”Mange siger: Det er vel nok spændende, men hvordan tør I det? Hvad nu hvis I bliver uvenner? Vi er meget ens og har de samme værdier; vi siger det hvis der er et eller andet og vi har dyb respekt for hinanden”

Citat fra beboer på Nielstrup

Anna Falkenstjerne
Beck
Highlights fra PhD
afhandling

Frikøbing

Selvbyggede/selvdesignede Økosamfund

Hallingelille

Anna Falkenstjerne Beck
Highlights fra PhD afhandling

Anna Falkenstjerne
Beck
Highlights fra PhD
afhandling

Hallingelille

Anna Falkenstjerne
Beck
Highlights fra PhD
afhandling

Karise Permatopia

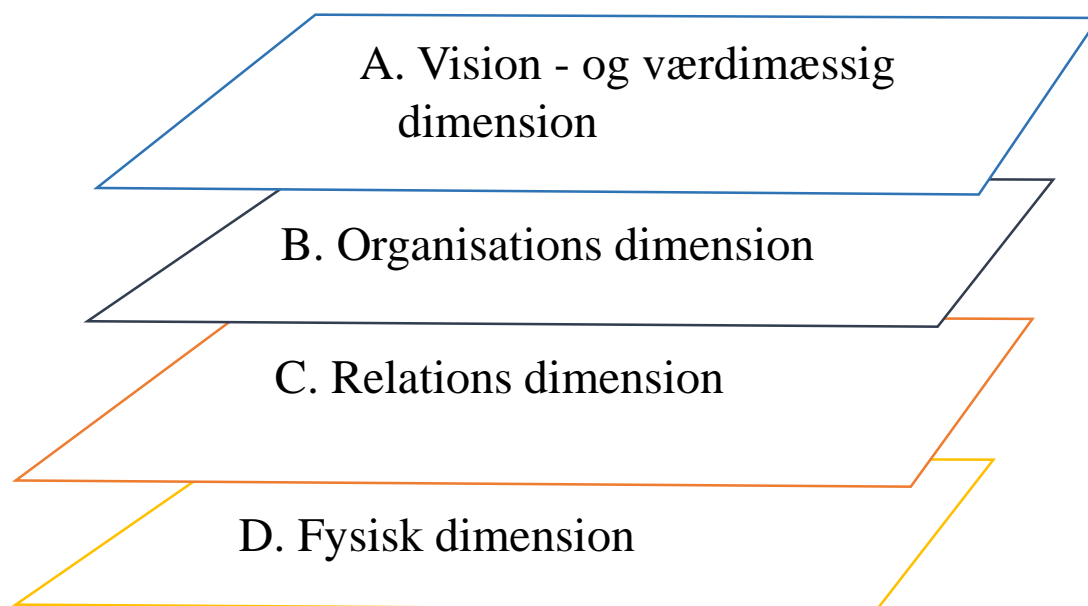

”Konceptet er, at vi gør det her sammen: De andre har nogle af de samme værdier, den samme drøm.. vi maler på det samme maleri, kan man sige.. vi er i hvert fald med til at skabe Permatopia, det kan godt være, at vi har lidt forskellige farver på, hvordan billedet skal males, men du er med i denne her proces”.

Citat fra beboer i Karise Permatopia

Anna Falkenstjerne
Beck
Highlights fra PhD
afhandling

Hvad kender tegner et bofællesskab?

A: Vision om at leve sammen, hvor der samtidig er rum til privatliv. Bæredygtighed og ønsket om socialt liv præger ofte visioner og skabelsen af værdisæt

B: Hvordan visionen er organiseret ift: Økonomi, ejerformer, lovgivning og sociale organisering

C: Sociale relationer og følelsen af fællesskab og sammenhold såvel som individualitet. Formel og uformel praksis

D: Fysiske design, private, semi-private rum og fælles faciliteter. Gruppens selv-organisering og indflydelse på det fysiske design er vigtigt.

Fire dimensioner i et
bofællesskab

Udfordringer: selv-organiserede grupper

- Mellefinansiering
- Komplekse regelsæt for ejer, andel og –lejer former, særligt hvis de er miksede
- Tidsperspektivet for projektet og grupperne
- Folk kommer og går i grupperne
- Lokalplaner
- Samskabelse med institutionelle aktører

'Top-down'
Projekt igangsat af
professionelle aktører

TOP-DOWN BOFÆLLESSKAB

Den nye type bofællesskab,
som sættes i gang af
professionelle aktører, uden
der er en beboergruppe fra
start. Bliver måske aldrig et
egentligt bofællesskab.
Der er lav indflydelse.

**TOP-DOWN BOFÆLLESSKAB
med INDFLYDELSE**

Den nye type bofællesskab,
som sættes i gang af
professionelle aktører, uden
der er en beboergruppe fra
start. Fokus på høj indflydelse.

DET KLASSISKE BOFÆLLESSKAB

skabt af ildsjæle, der ønsker
udpræget fællesskab og
medbestemmelse
Samarbejde med kommuner og
andre professionelle aktører.

'Bottom-up'
Projekt igangsat
af beboere

Høj
beboerindflydelse/
deltagelse

Lav
Beboerindflydelse/
deltagelse

**Anna Falkenstjerne
Beck**
Highlights fra PhD
afhandling

Anbefalinger og observationspunkter

- Selvorganiserede grupper – inviter indenfor
- Kommunen som facilitator – sæt realistiske mål
- Professionel facilitering – stil krav om beboerinvolvering
- Tænk på lokalområdet
- Boligpolitik for dem, der allerede bor i kommunen
- Gør jer lækre

Tak fordi du lyttede med

Spørgsmål?

Konsulentvirksomheden

FALKENSTJERNE

*Faciliterer bofællesskabsprocesser. Rådgiver developere, kommuner,
almene boligorganisationer og bofællesskabsgrupper.*

Kontakt

afb@sbi.aau.dk eller som konsulent for Kuben Management: fabe@kubenman.dk